

Vakadidike

Keitou kauaitaka tiko beka nodra taqomaki kei na nodra karoni na tamata cakacaka?

E sega ni dau yaco na veika e namaki me baleta na cakacaka. E vaka talega kina na bula vinaka kei na nodra taqomaki ena vanua ni cakacaka Na taro qo e baleta na yavu ni bula vinaka kei na veitaqomaki e rawati. Na nomu isau ni taro - veika era solia na tamata cakacaka - ena vukea na noda dikeva na noda sa qarava vinaka na tataqomaki kei na noda bula.

Na vakadidike oqo ena taura e **10 miniti**.

Vinaka.

Na vei taro me baleta na noda veiliutaki

Ena nomu itutu vaka iliuliu, o dau vakamatatataka beka vei ira ena vanua ni cakacaka me vakabibitaki na bula kei na veitaqomaki?

E dau vakaraitaka beka na kedra bibi na veika o cakava?

☒ Yalovinaka mo toqa na kato e vakaraitaka kevaka o duavata, se sega ni duavata, ena taro taucoko.

E rawa ni o biuta e dua na ivakamacala me baleta na ulutaga yadua oqo ena vanua e sa vakarautaki tu ena iotioti ni tabana.

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
1.1 E matata vinaka na ituvatuva* ni noqu isoqosoqo me vakadeitaka na taqomaki ni nodra bula na tamata cakacaka * iTuvatuva torocake ni kena rawati na isausau e gadrevi	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 E matata vinaka na ituvatuva* ni noqu isoqosoqo me vakadeitaka na taqomaki ni nodra bula na tamata cakacaka * iTuvatuva torocake ni kena rawati na isausau e gadrevi	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 Au dau vakasamataka na veika e baleta na bula kei na tataqomaki e na noqu vakatulewa	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 Au vakadeitaka ni sa veirauti na veika me cakacakataki (okati kina na tamata cakacaka, gauna, ilavo kei na veitokoni) me vakadeitaka ni tamata cakacaka e taqomaki	☐	☐	☐	☐	☐

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
1.5 Au vakadeitaka ni sa veirauti na veika me cakacakataki (okati kina na tamata cakacaka, gauna, ilavo kei na veitokoni) me ra sa tu vakarau me vakadeitaka ni na taqomaki na nodra bula ena vanua ni cakacaka.	☐	☐	☐	☐	☐
1.6 E tiko e dua na ivakarau - ka au vakadeitaka ni dau yaco - vei ira na tamata cakacaka kei na nodra mata me ra vakaitavi ena kena dikevi na ivakarau ni nona qarava na isoqosoqo na veika me baleta na leqa vaka kina na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
1.7 Au vakadeitaki ni veika me vakayagataki (me vaka na vuli, veituberi, rogoci ni nanuma, iyaya kei na veitokoni) me ra sa tu vakarau me vakadeitaka na nona qarava vakavinaka na tamata cakacaka na itavi e gadrevi ka sega ni yaco kina na leqa	☐	☐	☐	☐	☐
1.8 Ena vuku ni vakatulewa kei na veika au cakava, e ra sega ni yalo ririko kina na tamata cakacaka ena nodra veitalanoataka vakadodonu na veika me baleta na bula kei na taqomaki, se me ra vakaraitaka vei au na veika e ra kauwaitaka ena vuku ni bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
1.9 Na vakatulewa au cakava kei na veika au qarava e vakadeitaka na noqu tudei ena veika me baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
1.10 Au vakadeitaka ni sa veirauti na gauna kei na veika e gadrevi me rawa ni ra qarava kina na nodra cakacaka e gadrevi o ira e vakaleqai na ituvaki ni yagodra se nodra vakasama	☐	☐	☐	☐	☐
1.11 E tiko e dua na neitou ivakarau me vakavinakataki cake kina na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐

E gadrevi mo vakaraitaka na bibi ni taro e tarava (me baleti ira na konitaraki) kevaka e tiko ena nomu vakadidike e dua na itoqa e kato , me vakaraitaki ni veiganiti kei na nomu bisinisi na ulutaga oqo. Kevaka e sega, gole sara vakadodonu ki na taro 2.1 mo tomana na vakadidike.

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
☐ 1.12 Au vakadeitaka ni sa tu vakarau na veika e gadrevi vei ira e ra saumi me ra qarava kina vakavinaka na cakacaka me taqomaki kina na bula	☐	☐	☐	☐	☐

Na taro me baleta na sala era okati kina na tamata cakacaka

O dau vakarawarawataka beka me ra kila na tamata cakacaka me ra qarauna na nodra bula kei na tataqomaki vei ira tale eso ena vanua ni cakacaka? O dau vakarawarawataka beka vei ira na tamata cakacaka me vakaraitaka vakadodonu na nodra nanuma me baleta na ivakarau ni kena qaravi na itavi?

☑ Yalovinaka mo toqa na kato e vakaraitaka kevaka o duavata, se sega ni duavata, ena taro taucoko.

E rawa ni o biuta e dua na ivakamacala me baleta na ulutaga yadua oqo ena vanua e sa vakarautaki tu ena iotioti ni tabana.

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
2.1 Au veitalanoataka kei ira na tamata cakacaka na sala e rawa ni ra kila kina na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 Keitou okati ira vata na tamata cakacaka kei ira na nodra mata ena sala me qaravi kina na vei ituvaki eso e rawa ni vakaleqa na bula se noda taqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 Era vakauqeti na tamata cakacaka mera cakava na veika e veiganiti kevaka era sota kaya o ira se dua tale e dua na ka rerevaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 Keitou ciqoma ka vakasamataka na nodra nanuma na tamata cakacaka ena vuku ni veika e baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 E sa tiko e dua na ituvatuva keimami duavata kina me ra dau vakaitavi na tamata cakacaka me rogoci na domodra ena veika me baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 E tiko e dua na neitou ivakarau vinaka me qaravi kina na duidui / kauwai me baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
2.7 Au vakadeitaka ni tiko na neitou gauna, veika e gadrevi kei na ivakarau me ra vakauqeti ka tokoni kina na tamata cakacaka kei ira na nodra mata me ra vakaitavi ena veika e baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐

Na vei taro me baleta na noda qarava na veika rerevaki

E vakaevei na ivakatagedegede vinaka ni noda qarava na tataqomaki ena veika rerevaki ena vanua ni cakacaka? E vakaevei na ivakatagedegede vinaka ni noda qarava na veika rerevaki ena nodra bula na tamata cakacaka ena vanua ni cakacaka?

✓ Yalovinaka mo toqa na kato e vakaraitaka kevaka o duavata, se sega ni duavata, ena taro taucoko.

E rawa ni o biuta e dua na ivakamacala me baleta na ulutaga yadua oqo ena vanua e sa vakarautaki tu ena iotioti ni tabana.

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
3.1 Keitou kila na veika e rawa ni vakaleqa na nodra taqomaki na tamata cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 Keitou kila na veika e ririkotaki kina na nodra bula tamata cakacaka ena vanua ni cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 Era dau tukutuku ka vakaraitaka na tamata cakacaka na leqa e yaco kei veika e ririkotaki kina na nodra bula	☐	☐	☐	☐	☐
3.4 Keitou dau vakadikeva na veika e baleta na bula kei na tataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
3.5 Keitou sa muria na sala me vakalailaitaka na leqa (sala me vakalailaitaki kina) ena cakacaka e rawa ni yaco kina na leqa bibi	☐	☐	☐	☐	☐
3.6 Keitou dau muria vakawasoma na sala me vakalailaitaka na leqa (sala ni vakatulewa) me baleti ira na tamata cakacaka ka vakadeitaka na nodra bula kei na taqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
3.7 E tiko na neitou ivakarau me vakadikevi kina leqa taucoko ni bula kei na tataqomaki, vaka kina na veisau me vakalailaitaka na kena rawa ni yaco tale	☐	☐	☐	☐	☐
3.8 E tiko e dua na neitou ituvatuva ena gauna ni leqa tubukoso ka ra kila na tamata cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
3.9 E dau qaravi vakavinaka na veika e rawa ni vakaleqai au mai na veika e qaravi ga e liga ena kena vinaka duadua e rawa*	☐	☐	☐	☐	☐

* Eso na kena ivakaraitaki, lavelave, colacola, dre, bili, kei na veitavi eso e dau caka vakawasoma

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
3.10 E dau qaravi vakavinaka na leqa me vaka na sisi, tacaqe kei na lutu ena sala vinaka duadua e rawata* * Na kena ivakaraitaki e wili kina na kau laivi na veika e vakalatilati, vakavinakataki na fuloa me kua ni rawa na tacaqe	☐	☐	☐	☐	☐
3.11 E qaravi vakavinaka na leqa ni veivakalolomataki (na ivalavala ni veivakalolomataki dau yaco vakawasoma, me vaka na kacivi ena so na yaca sega ni veiganiti) ena kena vinaka duadua e rawa* * Na kena ivakaraitaki e rawa ni okati tale ga kina na veivakavulici, na muri ni dua na ituvatuva ni kena tukuni/rogoci ni kudru	☐	☐	☐	☐	☐
3.12 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na momosi ni yago ena kena vinaka duadua e rawa* * Na kena ivakaraitaki e rawa ni okati kina na vinaka ni ituvaki ni cakacaka (me vaka, na vanua ni cegu) kei na cegu vakawasoma ni cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
3.13 Au vakadeitaka ni noqu isoqosoqo e dau qarava na leqa e vu mai na oca ni vakasama ena cakacaka ena kena vinaka duadua e rawa* * Eso na kena ivakaraitaki e rawa ni okati kina na kena qaravi icolacola ni cakacaka, kena vakauqeti tale ga na cegu vakawasoma	☐	☐	☐	☐	☐
3.14 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veivakasagai ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, nodra vakavulici na tamata cakacaka kei na kena vakamuri na ituvatuva matau ni kena tukuni kei na rogoci ni kudru	☐	☐	☐	☐	☐

Na iwasewase ni vei taro ka tarava era baleta na veika rerevaki e rawa ni veiganiti se sega ena mataqali cakacaka e qarava na nomu bisinisi. Ena vei taro yadua, ena gadrevi mo vakaraitaka na kena ivakatagedegede kevaka era sa toqai na kato e toka tikiva na kena naba ☒ #.

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
☐ 3.15 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na kosakosa ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena vakaraitaki na kena kau tani na misini rogo levu, voli eso e sega ni rogo levu ka vakarautaki na isogo ni daliga	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.16 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na kuvu ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki na vakayagataki ni vakarau ni cakacaka e vakasuasuataki se na sala me tarovi kina na kuvu	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.17 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na wainimate rerevaki ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki e rawa ni okati kina ena kena vakalailaitaki na vakayagataki ni wainimate rerevaki, nodra vakavulici na tamata cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.18 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na veika e sakure vakalevu ena kena vinaka duadua e rawa* * Me kena ivakaraitaki, na kena vakayagataki vakalevu na misini e vakayagataki ena liga e yavavala vakalevu se dabe tiko ena dua na vanua e sakure wasoma	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.19 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na ivalavala kaukaua ena kena vinaka duadua e rawa* * Eso na kena ivakaraitaki e okati kina na vuli, vakarautaki na vanua ni cakacaka e yalani vei ira na tamata cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.20 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na draiva ena kena vinaka duadua e rawa* * Eso na kena ivakaraitaki e okati kina na vuli, na lori e ra qaravi vakavinaka me veiganiti vakavinaka kei na inaki	☐	☐	☐	☐	☐

	5 Duavata vakabibi	4 Duavata	3 Sega ni duavata se duavata	2 Sega ni duavata	1 Sega ni duavata vakabibi
☐ 3.21 E qaravi vakavinaka na leqa e vakavuna na misini lelevu ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, na gacagaca ni misini e veitosoyaki, rorogo, kuvu, katakata, cawa katakata, cawa katakata vakalivaliva	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.22 Na noqu isoqosoqo e qarava vinaka na leqa e vu mai na ramase ni matanisiga (kena ivakaraitaki, kenisa ni kuli ni yago) ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki e rawa ni okati kina na tara e dua na vanua ni vakaruru, vakarautaki ni isulu ni itataqomaki	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.23 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna igu e dau veivakaleqai ena kena vinaka duadua e rawa* * Qo na igu eso e tiko ena iyaya vakalivaliva se misini, kena ivakaraitaki, livaliva, misini, cagi	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.24 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na cakacaka ena vanua cere ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, na lutu, iyaya eso era rawa ni lutu	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.25 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na cakacaka e veivanua qiqo ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, taqe, qara, waqa, konteina	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.26 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na misini veitosoyaki ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, misini ni veitosoyaki iyaya, misini e dau laveta na tamata, misini ni lave iyaya, misini ni cukicuki	☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.27 E qarava na noqu isoqosoqo na leqa e vu mai na manumanu (me vaka na ikati, sega ni veiriti) ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, manumanu ni vale, kei na manumanu ena vanua era dau sikova na tamata cakacaka	☐	☐	☐	☐	☐

		5	4	3	2	1
		Duavata vakabibi	Duavata	Sega ni duavata se duavata	Sega ni duavata	Sega ni duavata vakabibi
☐ 3.28 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na manumanu ni mate ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, na wai ni yago (me vaka na dra, benu ni valelailai ni tamata), manumanu se veika e vauca na manumanu		☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.29 E qaravi vakavinaka na leqa e vu mai na veika e vakavuna na cakacaka ena vanua katakata ena kena vinaka duadua e rawa* * Kena ivakaraitaki, na katakata kei na kubou ni vanua e kama, ena loma ni dua na sitoa, draki katakata, vulaubatabata		☐	☐	☐	☐	☐
☐ 3.30 E qaravi vakavinaka o ira na cakacaka ma ivale me kua ni tarai ira na leqa ni vakasama e vakayacori qori ena kena ivakatagedegede vinaka duadua e rawa* * E kena ibalebale qo na noda kila na veika e rawa ni caka ena kemu ituvaki, kei na veika e veiganiti me vakayacori. Kena ivakaraitaki na ivakarau ni veitaratara wasoma, vakauqeti na cegu wasoma kei na qarauni ni bula vakacacacaka		☐	☐	☐	☐	☐

O vinakata mo tarogi keitou ena dua tale na ka? O rawa ni biuta nomu nanuma ena tikina e lala toka qo e ra.